

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-05-28
Besvaras senast
2026-06-03 kl. 12.00

Till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2025/26:850 Förordnanden för generaldirektörer

I Sverige är det i dag praxis att man tillsätter generaldirektörer för myndigheter på förordnanden om sex år, med två möjliga förlängningar om tre år. Det ger en generaldirektör tid att åstadkomma någonting på myndigheten, och man behöver inte vara orolig för att nästa regering per automatik avsätter en efter valet.

Samtidigt innebär det begränsningar för politiken att omstöpa misskötta myndigheter. Regeringen äger fortfarande möjligheten att låta en generaldirektör gå i förtid, men förordnandet placerar då den eventuellt dåliga generaldirektören på den högvälönade elefantkyrkogården. Det resulterar i att det finns ekonomiska incitament för en regering att ha överseende med misskötsel på en myndighet därför att alternativet, att byta generaldirektör, innebär att ytterligare en gd-lön ska betalas ut.

Vid flera behov av byten stiger kostnaderna snabbt, vilket även resulterar i att de som blivit placerade på elefantkyrkogården på nytt blir aktuella för statliga uppdrag – till exempel som gd på en ny myndighet eller som landshövding.

Väljarna kan därför komma att se hur en misskött myndighets gd, efter att regeringen har avbrutit förordnandet, ges ett nytt högvälönat uppdrag i statens tjänst, något som onekligen kan komma att väcka irritation ute i landet. Att korta tiden för förordnandena skulle över tid minska antalet personer på elefantkyrkogården och underlätta för politiken att säkerställa att väljarnas mandat förvaltas även i verkställigheten på myndigheterna. Är man orolig för att färre skulle vilja åta sig ett uppdrag som generaldirektör när ”anställningstiden” blir kortare skulle man kunna kompensera detta med högre lön, vilket på sikt sannolikt ändå blir billigare än att ha en stor elefantkyrkogård.

Med anledning av ovanstående önskar jag fråga finansminister Elisabeth Svantesson:

Avser ministern och regeringen att se över praxis rörande tiden för generaldirektörers förordnanden?

.....
Tobias Andersson (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch